

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5,00; voor de buitensteden f 6,00; franco door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

WOENSDAG, 13 NOVEMBER.

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden f 1,00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 25 cents zegelrecht betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 12 November.

Bij de schier eenparige afkeuring, welke als op een zelfden oogenblik van zoo vele zijden aan de *Denkbeelden* van de heeren Tydeman en Heemskerk Az. ten deele viel, gevoelden wij ons weinig opgewekt, wij ontveinzen het niet, nog meer aardte werpen op de lijkst, waarin die *Denkbeelden* thans begraven liggen, wij durven hopen om daaruit niet weer op te staan. Het volstrekt afkeurenswaardige en onpraktische dier *Denkbeelden* in een helder daglicht gesteld en door niemand ontkend zijnde, meenden wij onzen tijd nuttiger te kunnen besteden dan met het commentarieren van *Stellingen*, die thans, gelukkiglijk! niet meer wederlegd behoeven te worden, evenmin bijv. als de vele boeken, welke auteurs zich verbeeldden den arbeid te kunnen organiseren. Onderscheidene vrienden hebben er echter anders over gedacht. »Het laat zich goed begrijpen, schreef ons een hunner, dat gij van de *Denkbeelden* wel moet hebben; gij moogt echter de eenmaal opgevatte taak niet onafgewerkt laten. Ik wil gaarne toegeven dat er, na al het daarover geschrevene, niet veel nieuws meer van zal zijn te zeggen; dat mag echter voor u geene reden zijn om ons de bewijzen schuldig te blijven voor al de drie punten van beschuldiging, welke gij tegen het werk dier heeren hebt ingebracht. Geloof mij, zoo ge uwe taak niet voltooit, loopt gij groot gevaar ik weet niet wat daarvan de schuld te zien krijgen; het minst echter heft gij kans, dat dit van zekere zijde zou worden toegeschreven aan de eenige ware reden van uw stilzwijgen, aan uwen weerzin namelijk van op nieuw een onderwerp te behandelen; dat wellicht voor het oogblik als afgehandeld mag beschouwd worden. In gelijken geest werden wij van verschillende kanten tot het hervatten van onzen arbeid over de *Denkbeelden* aangemaand; om daar een einde aan te maken, zit er niets anders op dan hoe eerder hoe beter den draad van onze beschouwingen over de *wettelijke regeling van het Armenwezen*, gelijk zij door de heeren H. W. Tydeman c. s. voorgesteld is geworden, weer op te nemen en af te werken.

Geene *Stelling*, meer geschikt om ons in het midden der besproken quaestien terug te voeren dan die, waarmede wij ons, volgens de orde onzer aantekeningen, in de eerste plaats hebben bezig te houden, dan namelijk de 33e *Stelling*. Zij luidt aldus:

»De diaconien, die afgezonderd blijven bestaan, zijn verplicht, binnen zes maanden na de invoering der Wet, aan de Plaatselijke Commissie naauwkeurige en volledige opgaven te doen van de door haar verzorgde behoeftigen, alsmede van de door elk hunner in het bijzonder genoten wordende bedeelingen, en van den arbeid, dien de bedeelde personen gedurende den laatsten tijd verricht hebben. Voorts doen zij op gezette tijden, minstens tweemaal in het jaar, gelijke opgaven van de wijzigingen, die daarin plaats hebben. Zij geven verder aan de Plaatselijke Commissien voor den aanvang van elk jaar, volledige opgave van den omvang der verzorging, voor welke zij zich bestand achten, en na het einde des jaars gelijke volledige opgave van hare werking.»

Indien het waar is, wat de auteurs der *Denkbeelden* ons gaarne deden gelooven, dat het volstrekt niet in hunne bedoeling ligt, ten behoeve van de Staatsarmenverzorging, de onafhankelijkheid der kerkelijke en bijzondere liefdadigheid te beperken, en nog veel minder die ten volle op te heffen, dan verklaren wij niet te begrijpen, hoe zij er toe zijn kunnen komen eene *Stelling* te formuleeren als deze, die hen zoozeer onder de verdenking brengt van vijandige bedoelingen tegen de bijzondere en kerkelijke liefdadigheid te koesteren. Verreëg toch deze *Stelling* kracht van wet, hoe vele bestaande instellingen ten bate van hulpbehoevenden, zouden dan niet een slag ter neergeveld liggen! Wel zouden de eigenlijke diaconien, die afgezonderd blijven bestaan (wij hebben bij eene vroegere gelegenheid aangetoond tot welk onbeduidend cijfer het getal van zoodanige diaconien spoedig zou vallen!) wel zouden die diaconien en bij den aanvang, en in het midden, en aan het einde van het bedeelingsjaar in staat zijn al die opgaven te verschaffen, welke de wet van haar zou vorderen.

Bij die diaconien toch geschieden de bedeelingen uit vaste fondsen, welke jaarlijksch beschikbaar inkomen bij den aanvang van het jaar kan opgemaakt worden; zij kunnen verder zorg dragen in tijds de namen aangetekend te hebben der personen, die door haar ondersteund wenschen te worden; en daar zulke diaconien gewoon zijn de zich bij haar anmeldende behoeftigen naar vaste regels, waarvan slechts bij uitzondering afgeweken wordt, te bedeeien, zoo zijn er voor haar geene onoverkomelijke zwarigheden verbonden aan het overleggen van staten, waarop uitvoerig en naauwkeurig omschreven wordt welke onderstand aan elken behoeftige »in het bijzonder» zal verstrekt worden en verstrekt is. Doch zulke diaconien zijn in onzen tijd niet de eenige inrigtingen, door welke tusschenkomst de liefde van den christen aan de behoeften van den ongelukkigen medebroeder tracht te gemoet te komen. Wij weten het allen hoe vele wonderschoone stichtingen, naar het voorbeeld door de Parijzer conferentie van de Vereeniging van den H. Vincentius a Paulo het eerst gegeven, in de laatste jaren zijn tot stand gekomen, welke inkomsten uit onzekere, maar daarom, bij den levendigen gloed der christelijke liefde, niet minder aanzienlijke jaarlijksche bijdragen, bestaan en welke leden verre zijn van zich te bepalen tot het uitreiken eener geldelijke ondersteuning, maar bijzonder zich beijveren zich in gestadige en naauwlettende persoonlijke aanraking te stellen met de ongelukkigen aan hunne zorg toevertrouwd, ten einde vooral bekend te worden met hunne zedelijke nooden endaar in, naar hun best vermogen, te gemoet te komen, opdat zij niet alleen leniging, maar zoo mogelijk, geneezing zouden erlangen van hunne rampen. Welke deze instellingen zijn, die op tot, met den dag in aantal en uitgebreidheid toenemen, en die wellicht de klein in zich bevatten van eene geheel nieuwe en aan de eischen des tegenwoordigen oogenblik volkomen beantwoordende armenverzorging, deze instellingen vallen, volgens de heeren H. W. Tydeman c. s. zoowel onder de despotieke Staatscontrole, als de eigentlijke diaconien. »Met de diaconien staan gelijk (St. 42) alle kerkelijke en particuliere fondsen tot ondersteuning van behoeftigen van eene bepaalde gezindheid, kostwinning of klasse, of ook van een bepaald aantal behoeftigen.» De bepaling is duidelijk en niet in het minst dubbelzinnig. Willen, verder, zoodanige vereenigingen werkinrigtingen tot stand brengen, het staat hun vrij, »mits (St. 75) de reglementen (na ingewonnen advijs der Centrale Commissie) goedgekeurd zijn door de Regering, en onder verplichting van maandelijks den volledigen staat hunner inrigting te doen kennen aan de commissie van Armbestuur der plaats, waar zij is gevestigd.» Doch zoodanige particuliere inrigtingen door een godsdienstig gevoel in het leven geroepen en in het leven gehouden, zouden liet eens ondernemen willen, een godshuis, een oudenmannen- en vrouwenhuis, eene doofstommen- of blindeninrigting te vestigen; fluks is de Staat er weer bij, om het plan onder zijn belemmerenden invloed te smoren, of althans, om de uitvoering er van op allerlei wijze te bemoeijelijken. »Al die inrigtingen (St. 87) worden bestuurd volgens hare reglementen, goedgekeurd door den Koning, na gehoord advys der Centrale Commissie; de bestaande inrigtingen moeten binnen zes maanden, na de invoering der Wet, hare tegenwoordige Reglementen aan de Provinciale Commissien inleveren; zij geven voorts elk aan hare Provinciale Commissien, vóór den aanvang van elk jaar, volledige opgave van de begrooting harer inkomsten en uitgaven, alsmede aan het einde van elk jaar, eene gelijke volledige opgave van hare werking.» Daar is nog meer. Nog op andere wijzen zou de kerkelijke of particuliere liefdadigheid van hare zucht tot weldoen kunnen doen blijken. En zou dat te dullen zijn zonder dat de Staat daarin zijne aanspraken zou laten gelden? Neen, dat ware niet te dullen; de heeren H. W. Tydeman c. s. zullen dan ook wel zorgen, dat de kerkelijke en bijzondere liefdadigheid niets uitrigte, zonder dat de Staat er zich mede bemoeije. »Hofjes (St. 88), lokalen tot samenwoning van behoeftigen, tot verwarming, spijs- en brandstofuitdeeling, ENZ. blijven op de bestaande wijze of op een nader daar te stellen voel ingerigt; derzelver directien

zijn alleen verplicht jaarlijks den staat hunner inrigting, volgens daarvan te maken modellen, aan de Plaatselijke Commissie van Armbestuur in te leveren. — Zij geven voorts aan de Plaatselijke Commissie, vóór den aanvang van ieder jaar, volledige opgave van de begrooting harer inkomsten en uitgaven, alsmede, na het einde van het jaar, eene evenzeer volledige opgave van hare werking.»

Ter vermindering van te groote uitvoerigheid, mogen wij niet bij elk der aangehaalde *Stellingen* en harer onderdeelen in het bijzonder stilstaan. Het is ook overtoollig. Eene tweevoudige aanmerking geldt van haar alle in het algemeen; en kan de juistheid dier tweevoudige aanmerking niet betwist worden, dan hebben wij ons niet in te laten met de bijzonderheden, waarin de heeren H. W. Tydeman c. s. hunnen knutzelzin hebben betegieerd, wijl alsdan de grond wegzinkt, waarop hun gansche kunstige stelsel berust.

De eerste aanmerking is deze: welk regt heeft de Staat zich met stichtingen van kerkelijke en bijzondere liefdadigheid in te laten? Is de Kerk vrij op haar gebied, ja of neen? Bestaat er, binnen de bekende grenzen, persoonlijke vrijheid, ja of neen? Behoort het beoefenen der liefde tot de verrigtingen, welke het der Kerk en der persoonlijke vrijheid vrijstaat te vervullen, ja of neen? Zoo ja, met wat regt komt dan de Staat aan de Kerk of aan de particuliere personen afvragen, hoe het hun goedgedacht heeft liefde te plegen? met wat regt vordert de Staat dan dat de wijze waarop, zij wenschen wel te doen, aan zijne goedkeuring en controle onderworpen wordt? Het is blijkbaar, de Staat heeft daarop geen regt! Maar gaan wij verder. Indien de Staat daarop geen regt heeft en de kerkelijke en bijzondere liefdadigheid, zou zich desbetreffende, aan zijne eischen dienaangaande onderwerpen — wat zal men dan zien gebeuren? Gelijk de Staat aan de wijze van handelen der kerkelijke en bijzondere liefdadigheid zijne goedkeuring kan geven, zoo kan hij daaraan ook zijne goedkeuring onthouden; en dan vragen wij, of de Kerk en de bijzondere personen, wanneer zij blootgesteld zijn aan het afkeurend oordeel, de berispingen en de bestraffingen van den Staat, of zij dan nog geëerbiedigd worden in de onafhankelijkheid die hun toekomt op hun gebied en ten aanzien van aangelegenheden, die ten eenemale vreemd zijn aan de magtsbevoegdheid van den Staat? Het antwoord ligt voor de hand. De Kerk, zoo wel als de bijzondere personen zouden afhankelijk zijn van den Staat in eene materie, waartrent de Staat geens de minste regten op hen heeft; en zoo zou de Staat alweer eene schrede verder gaan op den weg, die heenleidt naar zijne onbepaalde magtsverheffing en naar de vernietiging van de regten der Kerk en der bijzondere personen.

De tweede aanmerking zal het in een helder daglicht plaatsen, hoezeer de heeren H. W. Tydeman c. s. zich vergissen, wanneer zij voorgeven eerbied te hebben voor de kerkelijke en bijzondere liefdadigheid. Zij zeggen, en wij willen aannemen ter goeder trouw, die liefdadigheid te eerbiedigen. Het is echter eene eerbiediging van eene geheel nieuwe soort, van dezelfde soort als die van den heer de Kempnaer voor de godsdienstige begrippen in de openbare scholen. Men herinnert zich dat die eerbied bestond in de volstrekte ter zijde stelling van alle godsdienstige begrippen; evenzoo nu openbaren zich de gevoelens van eerbiediging der kerkelijke en bijzondere liefdadigheid van de heeren H. W. Tydeman c. s. in voorstellen tot maatregelen, waarvan dit met zekerheid kan gezegd worden, dat zij het doodvonnis in zich bevatten van al zulke instellingen van liefdadigheid, die niet uit vaste fondsen onderhouden worden, en van welke vele, aan geene vaste regels gebonden, meestentijds dat goede bewerkstelligen, wat door de persoonlijke omstandigheden der hulpbehoevenden gevorderd wordt, en zoo veel goeds, als waartoe hare onzekere inkomsten haar in staat stellen. Geene toch dezer instellingen, die te veel bekend zijn, om ze bij name te noemen te hebben, en wier aantal en beteekenis steeds belangrijker worden, is bij magte bij den aanvang van haar vereenigingsjaar met juistheid op te geven over welke middelen zij in den loop van dit jaar zal kunnen beschikken en binnen welke grenzen zij zich zal te bewegen hebben. Zij zullen zich dus niet naar het voorschrift der wet kunnen

gedragen, en dat daarvan hare vernietiging het noodzakelijk gevolg moet zijn, behoeft nauwelijks gezegd te worden. Dit, wat betreft de bestaande instellingen tot liefdadigheid waarop wij het oog hebben. Doch even moorddadig zijn de maatregelen, door de heeren H. W. Tydeman c. s. voorgesteld voor alle nieuwe spruiten der christelijke liefde. Wie de geschiedenis kent van het ontstaan en de ontwikkeling van zoodanige stichtingen, weet hoe onmogelijk het is bij den aanvang van hare wording juist de grenzen van hare verrichtingen af te bakenen en opgaven te doen van inkomsten. De beginselen van zoodanige instellingen — hoe zwak en teeder zijn zij niet veeltijds! Zij ontstaan uit een levendig gevoel van liefde, van *dérouement*; hare kracht — zij schuilt niet in rijke fondsen, maar in een groot vertrouwen op de onuitputtelijke goedheid van God, Wiens zorgen zij niet ophouden over haar werk af te smeeken, en in een billijk vertrouwen op den liefderijken zin der menschen. Zoo vangen zij aan met wel te doen in zeer beperkten kring, die echter allengskens uitgebreider wordt, naarmate Gods zegen hare pogingen krachtiger schraagt en de ijver van hare leden door de te overwinnen moeilijkheden steeds sterker wordt geprikkeld. Wie op het terrein der bijzondere liefdadigheid te huis is, erkent de juistheid dezer schets. Hij nu zegge ons wat er van deze instellingen zou geworden zijn, zoo zij in het eerste jaar van haar ontstaan verplicht waren geweest Reglementen, Staten van inkomsten en uitgaven, enz., aan den Staat over te leggen? Daar ware niets, maar zelfs niet het allerminste van te regt gekomen. En zoo zou de Staat in zijne geboorte gesmoord hebben wat, bij een vrij en onbelemmerd leven, grootelijks ten heil van de maatschappij had kunnen gedijen! Mag men dit geene zonderlinge manier noemen om van zijne belangstelling voor de maatschappij en van zijnen eerbied voor de kerkelijke en bijzondere liefdadigheid te doen blijken?

De *Nederlander* in zijn nummer van gisteren verlangt van de regering iets te vernemen aangaande »het regt der *Hervormde Gezindheid*. Moet bij voortduring", zoo vraagt hij, »het gewigt van het Gouvernement telkens gebruikt worden ten nadeele der partij die eigenlijk alleen regt heeft?" Wat is dat nu? Heeft de *Hervormde Gezindheid* eigenlijk *alleen* regt in Nederland? En zijn de andere gezindheden dan eigenlijk *zonder regt* en *slechts* geduld? Op welken grond beweert zulks de *Nederlander*?

De berigten uit Frankfort luiden niet ongunstig. Het bericht van het terugtrekken der Pruisen uit Fulda en het bezetten van die stad door de Bondstroepen, heeft aldaar aanleiding gegeven tot eene merklijke verbetering der koersen. De onderhandelingen duren nog voort, schoon men Zondag te Berlijn meende, dat de voorstellen van Oostenrijk in een gehouden ministerraad verworpen waren.

Z. H. Pius IX heeft den 1 November, na de H. Mis te hebben opgedragen in de pausselijke kapel, eene allocutie gehouden betreffende de betreurenswaardige geschillen tusschen den H. Stoel en de regering van Sardinië. Wij deelen dit uitgebreide stuk zoo spoedig mogelijk mede.

In de zitting der Wetgevende Kamer van Luxemburg van 7 November werd eene hevige discussie gevoerd naar aanleiding eener interpellatie aan de regering gedaan over de terugkomst van Mgr. den bisschop Laurent. De heer Wilmar antwoordde hoofdzakelijk dat men in onderhandeling was. De Vergadering nam daarop na onstuimige debatten, waaraan de heeren Jurion en Jonas een ijverig deel namen, met 28 tegen 16 stemmen eene gemotiveerde orde van den dag aan, aldus luidende:

De Kamers, gehoord hebbende de inlichtingen der regering, en verklarende te protesteeren tegen de eventuele terugkomst van den vicaris apostoliek Laurent, wat het tegenwoordige betreft en zelfs in het vooruitzicht op het te sluiten konkordaat, gaat betreffende de aan de regering gedane interpellatie, over tot de orde van den dag.

De commissie uit het prov. gerechtshof van Noord-Holland, belast met het afnemen der examina van aspiranten tot het notarisambt, heeft heden het examen afgenomen aan een goedgekeurd de Heeren G. H. Beijen, wonende te Haarlem, B. Preijer, te Schoorlham, en C. P. Christiaansen, te Baarn.

's GRAVENHAGE, 11 Nov. Dezer dagen heeft bij de G. broeders Belinfante, te 's Gravenhage, het licht gezien: het *Ontwerp van Wet, regende de zamenstelling, inrigting en bevoegdheid der Gemeentebesturen*, zoodanig als dit door Z. Exc. den Minister van Binnelandse Zaken, aan de Provinciale Staten is toegezonden. Deze mededeeling wordt voorafgegaan door deze woorden:

»In art. 138 der Grondwet wordt bepaald, dat de zamenstelling, inrigting en bevoegdheid der Gemeentebesturen, nadat de Provinciale Staten zijn gehoord, door de wet worden geregeld.

Ingevolge dat grondwettig voorschrift, is thans aan de Provinciale Staten toegezonden een ontwerp van Gemeentewet, met een daartoe behorende Memorie van Toelichting. Ter voldoening aan het verlangen, van vele zijden geuit, worden deze beide stukken thans afzonderlijk uitgegeven en algemeen verkrijgbaar gesteld. Intusschen behoort daarbij te worden opgemerkt, dat, nadat de Provinciale Staten hunne adviezen over het ontwerp der Gemeentewet zullen hebben ingezonden, dat ontwerp hoogst waarschijnlijk nog veranderingen zal ondergaan, dat het vervolgens aan de overwegingen van den Raad van State moet worden onderworpen, en dat eerst daarna een bepaald ontwerp dezer wet zal worden opgemaakt, zoodanig als het van regeeringswege aan de beraadslagingen der Staten-Generaal zal worden aangeboden.

»Het ontwerp derhalve, dat hier wordt medegedeeld, kan slechts als een voorloopig en voorbereidend ontwerp der Gemeentewet worden beschouwd.

— 12 Nov. Gisteren is de commissie van rapporteurs van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, over de ontwerpen der begrootings-wetten voor den jaren 1851, vergaderd geweest, tot het opmaken van haar verslag. Het onderzoek over gemelde ontwerpen is in de afdeelingen reeds afgeloopen.

— De Tweede Kamer der Staten-Generaal zal heden ten 12 ure, eene zitting houden.

ZUTPHEN, 7 Nov. De heden gehouden veemarkt was druk bezocht en werd er buitengewoon veel stuks aangevoerd ten getalle van 1294, dus 31 meer dan het vorige jaar, welke tot redelijke prijzen werden afgezet. (Z. C.)

SNEEK, 8 Nov. De tweede herfstkoemarkt alhier, van Dingsdag jl., was buitengewoon druk bezocht. De marktplaats was letterlijk vol runderen, beloopende hun getal, naar men meent, ruim 1200 stuks. De prijzen waren laag, en nogtans bleef wel de helft van den aanvoer onverkocht. (S. C.)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 10 November. Een onzer dagbladen verhaalt dat volgens het door den commissaris van politie Yon bij de permanente commissie ingediend rapport over een door de vereeniging *Des D cembre* gesmeed plan om de heeren Dupin en Changarnier te vermoorden, de bijeenkomst, waarin daartoe besloten werd, gehouden is geworden ten huize van zekeren kruidenier in de Rue des Saussayes alhier. De drie kruideniers in die straat woonachtig, hebben nu in de dagbladen eenen brief doen plaatsen, waarin zij dat beweren op het stelligste tegenspreken.

— De beroemde staathuishoudkundige Droz, lid van de Fransche akademie en van de akademie van zedelijke en staatswetenschappen, is alhier overleden. Ook is den 3en dezer gestorven gen. de Mainville, opperbevelhebber der artillerie, te Algiers, in den ouderdom van 62 jaren.

— Thor , vroeger hoofdredacteur van *la Fraie Republique* en thans als uitgewekene in Zwitserland verblijf houdende, is door gendarmen uit het stadje Clarence verwijderd.

— Uit Algerie wordt van 5 dezer gemeld dat den vorigen dag de nieuw benoemde gouverneur-generaal d'Hautpoul aldaar is aangekomen met het stoomvaartuig *l'Eclair*. Terstond zijn de noodige bevelen gegeven tot een feestelijke ontvangst; de secretaris-generaal en de generaal kommandant der divisie begaven zich aan boord om den gouverneur-generaal af te halen.

— De regering heeft ingenieurs naar de verschillende spoorwegen in Frankrijk afgezonden om toebeidselen te maken tot het aanleggen van electrische telegrafen op al die wegen.

— Op eenige plaatsen in het departement Sa ne et Loire, had bij de gemeenteraadsverkiezingen de partij der orde de overhand. Te Couches o. a. behoorden van de 21 gekozenen, 14 tot de partij der orde, en te Charolles waren al de gekozenen van die partij.

— Er worden thans in vele departementen petitien geteekend die op de herziening der kieswet van 31 Mei aandringen.

— De toestand der Fransche bank is in de afgelopen week de volgende: Het kapitaal is   n millioen verminderd, en bedraagt 343 millioen; aan bankbiljetten is voor 15 millioen minder in omloop, t. w. 501 millioen; de portefeuille bevat slecht eene waarde van 135 millioen in plaats van 145; cijfer van 31 October. De rekening-courant heeft in credit 48 millioen, 2 millioen minder, en de verschillende rekeningen courant bedragen 2 millioen meer (95 millioen).

— De heeren Henri en Charles de Riancey en Vallette, die, benevens de redacteurs van de *Univers*, door den H. Vader met eene medaille begiftigd zijn (zie ons N . van gisteren) zijn de voornaamste schrij-

vers van het mede hoogst verdienstelijk Katholiek blad *l'Ami de la Religion*.

MADRID, 5 Nov. De Kamer van Vertegenwoordigers hield zich heden bezig met het onderzoek der geloofsbrieven.

Er hadden eenige discussien plaats. De heer Madoz, afgevaardigde der progressistische minderheid, eene ministerieele verkiezing bestrijdende, begon nu zijn leedwezen te betuigen dat hij in het congres niet aanwezig zag mannen zoo als Cortina, Ologaza, Mendizabal, San Miguel enz.

— Het nummer van de *Clamor Publico* van heden is weder in beslag genomen.

ENGELAND.

LONDEN, 11 November. Gisteren morgen heeft prins Albert, vergezeld van de Lords Grey en Gordon van Windsor de in aanbouw zijnde gebouwen der tentoonstelling van 1851 in oogenschouw genomen. Er wordt aan die gebouwen met den meesten ijver gewerkt.

— De hertog en hertogin van Nemours hebben een bezoek afgelegd bij de koningin op Windsor.

— Gisteren had de officieele installatie plaats van den lord mayor. Hij werd begeleid door den daartoe bepaalden trein en onder den toevloed eener ontelbare menigte volks. Na te Westminster plegtig ontvangen te zijn, keerde hij, vergezeld van het corps diplomatique, de ministers, de regters der verschillende hoven, vele parlementsleden, enz. enz., terug naar Guildhall, alwaar het feestmaal was aangerigt.

— Z. Em. de kardinaal Wiseman bevindt zich nog altijd te Luik; Dr. Doyle, katholijk rector van St. Georges, zal zich derwaarts begeven, om het nieuwe kerkelijk opperhoofd herwaarts te begeleiden.

— De Engelsche pakketbooten zullen voortaan tweemaal, in plaats van eens per maand, den overtocht tusschen Valparaiso en Panama doen.

DUITSCHLAND.

De vijandelijkheden zijn begonnen. De Pruisische troepen die Keur-Hessen waren binnengekomen, hebben de eerste schoten gelost op het executie-korps van den Bond. Den 8 rukte de Beijersche generaal der kavalerie, vorst v. Thurn en Taxis, met de voorhoede op den weg naar Fulda voort. Het doel was eene verandering van kwartieren en het maken eener verbinding. De eerste was noodzakelijk, omdat de Bondstroepen in de betrokken kwartieren geene levensmiddelen meer konden bekomen; toen men nu den gemakkelijk en nadrukkelijk te verdedigen doortogt van het Fulda-dal onbezet vond, werd men van gevoelen dat men ongehinderd te Fulda zou kunnen binnenrukken. Ten einde echter aan de Pruisische troepen geen voorwendsel te geven tot vijandelijkheden, liet de vorst de voorhoede met den sabel in de schede en ongeladen geweren voorttrekken.

Togt het hoofd der voorhoede het dorp Bronzell naderde, vond men hetzelfde bezet met voetvolk, dat zonder eenige waarschuwing van eenen parlementair, gelijk dit, dewijl er geen oorlog verklaard is, wel betamelijk zou geweest zijn, vuur gaf. De eerste schoten van den straatweg af, gingen over de hoofden heen aan de voorste troepen, aan welker spits generaal von Heilbronner reed; de volgende salvo's troffen echter in de reijen der Oostenrijksche jagers, die links van den straatweg naar het dorp trokken. Vijf hunner werden gewond, een zelfs zwaar. Thans eerst laadden de jagers en gaven vuur tegen het dorp, alwaar welligt ettelijke vijanden zullen getroffen zijn.

Gelijkijdig was regts van den straatweg Beijersche infanterie van het 11e regiment voortgerukt, welk echter door het vijandelijk vuur niet geleden heeft. Het dorp werd onmiddellijk daarop door de Pruisen ontruimd en door de Bondstroepen bezet. Op eene afdeeling Beijersche ligte ruitery, ter verkenning uitgezonden, werd door een piket Pruisische huzaren herhaaldelijk vuur gegeven, doch zonder schade aan te richten.

De aanvoerder der Bondstroepen vergenoegde zich met het dorp Bronzell te bezetten, dat terstond in staat van verdediging werd gebracht, en heeft met zijne afdeelingen bij L schenroth post gevat, alwaar denzelfden dag in het hoofdkwartier een parlementair is aangekomen met een brief van den Pruisischen generaal graaf v. d. Gr ben aan den vorst van Thurn en Taxis, waarin de eerste meldt dat hij op een uit Berlijn ontvangen bevel, morgen Zaterdag den 9 Nov. ten 12 ure, Fulda ontruimen en zich op de heirbaan terug begeven zoude.

Men leest in de *Wiener Zeitung* het volgende artikel, dat men beschouwen kan als eene soort van officieele verklaring van Oostenrijk:

»Binnen weinige dagen zal de teerling geworpen zijn, die over het lot van Duitschland moet beslissen, en zal men kunnen zien of het werk eener wettige wedergeboorte van het gansche Duitsche vaderland op eene vreedzame wijze kan ten einde gebracht worden, dan wel of men tot het zwaard zijn toevlugt zal moeten nemen.

om de regten van allen te handhaven tegen de aanmatigingen van enkelen.

Sedert het begin van 1849 gaat Pruisen met onwrikbare onverzettelijkheid voort op eenen weg, die Duitschland aan het grenspunt der burgeroorlog plaatst en ligtelijk groote rampen kan voortbrengen.

De Unie van 26 Mei 1849, hare strekking en ontwikkeling zijn bekend. Het gold niets minder dan het plan om alle Staten van den Duitschen Bond, met uitzondering van Oostenrijk, te vereenigen in den vorm van een Bondsstaat onder de hoede van Pruisen, terwijl de Staten die daarbij toetraden, beroofd werden van de voornaamste eigenschappen van onafhankelijkheid en soevereiniteit ten behoeve der Pruisische kroon, en alzoo de grondslagen werden vernietigd van den Duitschen Bond, die een integrerend deel uitmaakt van het Europeesch publiek regt.

Zulk eene handelwijze moest van alle kanten tegenstand uitlokken.

Oostenrijk kon er niet in toestemmen zich te laten buitensluiten uit de nieuwe organisatie, welke men aan den Duitschen Bond wilde geven. Andere Staten, wier toestand hun veroorloofd had zich te onttrekken aan den drang, die hun werd aangedaan om in de nieuwe Unie te treden schaarden zich rondom Oostenrijk, ten einde onder deszelfs bescherming, hunne zoo geweldig bedreigde vrijheid te verdedigen. En zelfs in die landen, welke door de omstandigheden waren genoopt geworden zich voorloopig aan de overheersching van Pruisen te onderwerpen, vertoonden zich herhaaldelijk verschijnselen, ten bewijze dat de voorgewende opgedrongen eenheid niet in den smaak der Duitschers viel.

Het Oostenrijksche kabinet heeft geen middel verzuimd om het hof van Berlijn van dit plan te doen afzien; het heeft niets verzuimd om hetzelfde te doen inzien dat eene herstelling van Duitschland met uitsluiting van Oostenrijk eene onmogelijke zaak was, welke niet alleen schipbreuk zoude lijden op den vasten wil van dezen Staat om zich niet te laten uitsluiten, maar ook op duizende andere moeilijkheden, aan den aard der zaak eigen; terwijl daarentegen alles gemakkelijk konde geschikt worden indien Pruisen en Oostenrijk, innig verbonden gelijk weleer, gemeenschappelijk werkten aan eene reorganisatie welke onvermijdelijk was geworden. Al die pogingen waren vergeefs, en Pruisen wilde niet anders toestemmen in verdere onderhandelingen over de zamenstelling van Duitschland, dan op voorwaarde dat men zijnen Sonderbund, welke elken algemeenen Bond onmogelijk maakt, zoude erkennen.

Ondertusschen deed zich meer en meer de noodzakelijkheid gevoelen om aan Duitschland een gemeenschappelijk orgaan van zijnen wil en werking te geven, en er bleef geen ander middel overig dan de Deutsche Bondsvergadering als het wettige, nog bestaande en eenigst door Europa erkende orgaan bijeen te roepen. Het hof van Oostenrijk riep alzoo krachtens de plicht des voorzitterschaps, welke de Bondsakte hem toekent, de Deutsche Bondsvergadering te Frankfort bijeen.

Pruisen na de met hem verbonden Staten weigerden niet alleen hunne plichten te vervullen door zich bij dit wettig bestaand Bondsorgaan te laten vertegenwoordigen; maar zij gingen nog verder, en door formeele protesten, ontkennden zij aan die Vergadering alle regt om de werkzaamheden door de Bondsakte en de Slotakte aan de Bondsvergadering opgedragen te vervullen.

De Bondsvergadering bekommerde zich weinig om dat protest, zoolang het op het gebied der theorie bleef; maar het moest noodwendig ernstiger conflicten doen ontstaan zoodra Pruisen, zelfs buiten den kring van den Sonderbund, zich tegen de wettig uitgedrukte besluiten der Bondsvergadering wilde gaan verzetten.

Het gedrag van Pruisen in twee brandende kwestien van den dag doet vreezen, dat deze zoo natuurlijke en allezins billijke grens niet in acht genomen wordt, en dat eene indringing op het eigen grondgebied der aan den Bond trouw gebleven regeringen door Pruisen zal beproefd worden.

De koning van Denemarken, lid van den Duitschen Bond, in zijne hoedanigheid van hertog van Holstein en Lauenburg en in de Bondsvergadering te Frankfort vertegenwoordigd, had op den grondslag der door Pruisen in naam van den Bond gesloten vrede, de tusschenkomst der Bondsvergadering gevraagd voor de bevrediging der hertogdommen, en om een einde te maken aan den aldaar uitgebarsten krijg. Die Vergadering konde ter toepassing harer fundamentele regten, ter uitvoering van het in Duitschlands naam gesloten vredetractaat, kortom ten einde zich in eene zuiver Deutsche zaak niet aan den anderszins overmijdelijken invloed van de vreemde grootte Mogendheden over te leveren, niet anders doen dan ten eerste aan die aanvraag gehoor te geven.

Wat doet Pruisen? Het verklaart niet te kunnen dulden dat gedrag der Bondsvergadering, dat wettig gedrag, dat door geheel Europa gewenscht werd, en overeenkomstig was met den door Pruisen zelve gesloten vrede.

Van den anderen kant wordt er in Keur-Hessen ten gevolge van een verschil tusschen den vorst en zijne Staten, een toestand van regeringloosheid geboren, waaraan een einde moet gemaakt worden, indien men niet in het hart van Duitschland de revolutie wil uitlokken, welke nog steeds op de loer ligt. Met dat doel roept de Keurvorst de hulp der Bondsvergadering in; en deze moet hem dezelve verleen, anders vernietigt zij zelve den fundamenteelen grondslag van haar bestaan en van hare verplichtingen, en zij schiet te kort in hare taak om zich uit al haar vermogen te verzetten tegen de wedergeboorte der revolutie.

Maar hier ook ontmoet zij den tegenstand van Pruisen, die zonder eenige billijke reden te doen gelden, onder voorwendsel van politieke voegzaamheid en van een zoogenaamd Staatsbelang, niet wil dulden, dat een Duitsch vorst den bijstand zijner bondgenooten gebruikt.

De invoering van zulk een stelsel van overheersching en bedreiging, zou ten gevolge hebben de vernietiging der onafhankelijkheid van alle Deutsche Staten, en gevolgelyk de omverwerping van den in Europa erkenden Bond der Deutsche Staten. Oostenrijk mag dit niet laten invoeren. Uit dien hoofde zijn de strijdkrachten van het rijk in beweging gebragt, om aan zijne vertoogen te dien aanzien gewigt bij te zetten enz.

De stelling der Pruisische en der Bondstroepen in Hessen, was als volgt: Eerstgenoemden hebben het Fulda-dal tot op een kwart mijl ten zuiden van de stad Fulda, namelijk tot aan de Fulda brug bij het dorp Kohlhaus, bezet, de stad Fulda (thans ontruimd door de Pruisen en door Bondstroepen bezet), de naar het Rhöngebergte oprijzende heuvelen tot aan Florenzberg en Melters; voorts Langenbiber, Briabstein, Niedenbiber, Wittges en Langenberg van de eene zijde, alsmede aan de andere de in de rigting van den Vogelsberg zich verheffende heuvels, met de dorpen Opperniedergiesel, Kleinheilighkreuz, Hainzell, Kleinsluder, Malges, Maberzell enz.; voorts den Peters- en Frauenberg, de dorpen Horas, Kämerzell, Riesig enz. De Bondstroepen zijn gedeeltelyk in de hoofdriktig van Neuhoft tot bij Fulda geconcentreerd, en bezetten overigens de hellingen van het Rhöngebergte en de plaatsen Bilgerzell, Ober- en Unter-Dirols, Dippertshausen, Diedershausen en Eichenzell op de Oostzijde van het dal, alsmede onderscheidene dorpen aan de westzijde van hetzelfde.

KEULEN, 11 Nov. De Koning heeft aan alle met of zonder verlof aanwezige Pruisische onderdanen, die tot de reserve of landweer behooren, bevolen, onverwijld naar het vaderland terug te keeren, terwijl aan hen, die voor 15 December dezes jaars terugkeeren, vergiffenis wordt geschonken, indien zij zich aan geene andere misdaden hebben schuldig gemaakt dan het verlaten der civiele of militaire dienst.

Het bevestigt zich niet, dat Nassau uit de Unie zal treden; het blijkt integendeel, dat het een korps van 6000 man en 16 stukken geschut mobiel maakt om die bij het Pruisische leger te voegen.

Men schrijft uit Hamburg, 10 Nov. In de laatste dagen hebben weder kleine voorposten-gevechten plaats gehad, die nogthans geene resultaten van eenig belang opleverden.

Uit de Saksische schatkist is eene massa bankpapier van 80,000 th. ontvreemd.

BERLIJN, 10 November. Graaf Bernstorff heeft voor de portefeuille van buitenl. zaken bedankt. Oostenrijk wil zijne krijgstoerusting niet staken.

Men schrijft uit Stuttgart, 8 Nov. Sedert heden morgen is het gebouw der Stenden door militairen bezet. Voor al de deuren der onderscheidene gebouwen is eene wacht geplaatst. Tegen 11 ure was de toevloed van nieuwsgierigen op die plaats zeer groot, aangezien het gerucht liep, dat het comité eene poging zou doen, om het gebouw binnen te treden, maar niemand is komen opdagen. De meerderheid der onthoudene vergadering heeft het plan, om eene proclamatie aan het volk uit te vaardigen, opgegeven. Het adres van de meerderheid aan den koning is door het geheime kabinet van Z. M. ongeopend teruggezonden, daar er eigenlyk geene vergadering meer bestaat.

In het Vorsten-collegie is in de laatste dagen gesproken over de houding, welke men bij de nieuwe wending der Pruisische politiek behoort aan te nemen. Eenstemmig was men van gevoelen, dat het nakomen der oorspronkelijk aan Oostenrijk gedane belofte, te weten opheffing van de Unie, een regts- en verdrags-breuk zou zijn, waarop men door een gemeenschappelyk protest behoorde te antwoorden.

Eergisteren is namens den koopmansstand aan de regering eene leening aangeboden van 14 millioen Thaler.

ITALIE.

In een dagblad leest men het volgende:

Een bijzonder schrijven uit Rome meldt dat Pius IX zijne breve betreffende de katholieke hiërarchie in Engeland niet zou hebben uitgevaardigd, zoo hij deswege

den Britschen consul niet geraadpleegd, en dat, na Lord Palmerstons advies ingewonnen te hebben, hem niet geantwoord had, dat er in dezen tijd van vrijheid en godsdienstige verdraagzaamheid geene de minste bedenking kan bestaan tegen de benoeming van katholieke bisschoppen voor Engeland. »Gij kunt uwe bisschoppen naar Engeland zenden, zon hij er bijgevoegd hebben; zij zullen er niet onderscheiding ontvangen worden.»

Nu rijst de vraag of Lord Palmerston bij het geven van dien raad, niet voornemens is geweest, den Paus in een strik te lokken en de gelegenheid te doen ontstaan om de anglikaansche verontwaardiging der Britsche onderdanen op te wekken, om hen daardoor voor te bereiden tot eene staatkundige interventie in Italië tegen den Oostenrijkschen en Franschen invloed.

Den 5 November heeft de Turijnsche regtbank plegtige gehoorzaamheid aan den koning en aan de wetten van den Staat gezworen. Persoglio, advocaat fiscaal, pree de wetten van Siccardi en zinspeelde op eene aanstaande wet op de huwelijken.

De *Resorgimento* verhaalt dat graaf Cavour, ofschoon tot minister benoemd, als afgevaardigde is herkozen.

Een dagblad van Milaan laat zich uit Ancona schrijven dat de Oostenrijksche troepen in de legation van den Kerkelijken Staat gedeeltelyk door Napelsche bezetting zullen vervangen worden. Dat blad spreekt ook van het trekken van een militair defensie-cordon in het koninkrijk Napels langs de kust van de Ionische zee en van het zamentrekken van troepen in Calabrie.

Een der redacteurs van de *Armonia*, de godgeleerde Audisio, bevindt zich thans te Rome alwaar hij door Z. H. is ontvangen.

BELGIE.

BRUSSEL, 11 Nov. De *Courrier de Louvain* berigt dat Prof. Laforet, van de katholieke universiteit van Leuven, II. Donderdag aldaar zijne voorlezingen begonnen heeft over de beschaving in hare betrekking met de godsdienst. Deze ijverige en geleerde professor heeft in eene bondige en dikwijls zeer welsprekende argumentatie, op edele wijze het Christendom verdedigd, hetwelk door sommige lieden beschouwd wordt als in strijd met wijzen vooruitgang.

STADSNIEUWS.

In de 212de Staats-Loterij, zijn in de 3e Klasse bij de 1e Trekking prijzen van f 1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 14097 f 1000.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek . . .	f 21,50	a —	Pruisische . . .	f 34½	a —
Napelsche . . .	—	—	Spaansche . . .	—	—
Div. in Est. . .	11,72½	—	Hamb. Russ. . .	36½	—
Eng. Russen . . .	—	—	Russ. in Z. R. . .	—	—
Fransche . . .	55½	—	„ Pap. . .	—	—
Belgische . . .	55½	—	Pools. in Fl. . .	—	—

HOLL. IJZEREN-SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

1850.	Aantal Reizigers.	Opbrengst van Reizigers.	Opbrengst van Goederen, enz.	Totale Opbrengst.
n Januarij	49,604	f 41,893,35	f 13,528,23½	f 59,421,58½
Februarij	54,668	48,731,17½	12,162,05	60,913,22½
Maart	61,687	57,635,80	11,947,81½	69,583,61½
April	74,119	67,948,38½	12,242,34	80,190,72½
Mei	101,143	86,425,45	12,989,66	99,415,11
Juni	117,459	102,549,95	13,167,75	115,717,70
Juli	107,022	97,651,05	13,144,30	110,795,35
Augustus	112,194	104,123,47½	13,719,53½	117,843,01
September	91,723	89,667,25	10,686,45	100,353,70
October	73,395	71,207,40	11,038,16½	82,245,56½
Totaal . .	843,014	f 767,753,28½	f 128,622,20	f 896,375,48½

NEDERL. RHIJN-SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

1850.	Aantal Reizigers.	Opbrengst van Reizigers.	Opbrengst van Goederen, enz.	Totale Opbrengst.
In Januarij	19,849	f 24,746,73	f 13,984,97	f 38,631,70
Februarij	21,696	25,911,48	10,691,75	36,603,23
Maart	26,182	32,936,30	11,470,83	44,407,13
April	30,836	37,559,63½	10,058,08½	47,617,72
Mei	42,997	51,861,25	10,977,07	62,838,32
Juni	44,951	57,194,40	11,017,70½	68,212,10½
Juli	53,972	69,350,64	11,567,29	80,917,93
Augustus	50,386	66,895,19	12,024,31	78,919,50
September	39,521	51,711,02½	11,310,46	63,021,48½
October	39,801	40,146,48½	12,260,79	52,407,27½
Totaal . .	361,191	f 438,493,13½	f 116,282,78	f 554,775,91½

Het algemeen kantoor van administratie alhier, onder directie van Stadnitski en van Heukelom & a., heeft bekend gemaakt, dat de coupons van door hetzelfde uitgegevene certificaten van Russische Fondsen, verschenen 1/13 Juli 1850, van heden af zullen worden betaald ten kantore van de Ontvang- en Betaalkas, als: van 6 pCt. in assignation, groot Rs. 30 met f 16,20; en van 6 pCt. in silver, groot Rs. 15, met f 28,35.

HANDELSBERICHTEN.

AMSTERDAM, 12 November.

De lading Mascadell, Rozenen, bestaande uit 100/1, 300/2, 400/4 k., aangevraagd per de Oberon, van Malaga, is a 22 verkocht.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 11 Nov. Montwijn per Ned. vat zonder fast f 11,00; Jenever f 14,30; Amst. Proef f 15,75; zonder de belasting.

GENUA, 4 Nov. KOFFIJ. Er gaat niets om, doch de prijzen souteren zich.

Suiker. Er was levendige vraag naar Havana. Er zijn 209 kisten wit tot 39 fr. met 4 % Disconto en 600 kisten blond tot 28 a 37 fr. naar kwaliteit. Gestampte. 50 vaten V.O. N° 1 zijn op levering betaald tot 44,50 met 10 % Disconto. De vraag is beperkt.

TRIEST, 25 Oct. SUIKER. Dit artikel mag niet meer ingevoerd worden met vaartuijen van minder dan 120 ton, en de vaten of kisten van minder dan 600 a Suiker.

TRIEST, 2 Nov. Overzicht der Week. KOFFIJ. Er is een vraag naar dit artikel, de koopers houden zich terug op de berichten uit Hamburg en Engeland; men kan echter geene daling opgeven. Er is eenige Rio gedaan tot 34 a 36 fl. per ctn; Santiago tot 46 a 52.

Suiker. Daar de houders van gestampte Suiker zijn overgegaan om iets toe te geven, zijn 277 vaten, 355 tiersjes en 45 kisten Hollandsch gestampte verkocht tot 20½ a 21 fl.

De aan- en doorvoer van levensmiddelen te Amsterdam, van 4 tot 9 November, zijn geweest als volgt:

Aanvoer:

Rijst L. 90 — Boekweit L. 50, 23 M. — Erwten L. 10. — Meel 118 G. — Rijst 90478 G.

Doorvoer naar Zee:

Meel 1424 G.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

11 NOV. 4½ u. gett.	12 NOV. 4½ u. gett.	11 NOV. 4½ u. gett.	12 NOV. 4½ u. gett.
Negocii, Worek. Sch. a 2½ pCt.	54½	54½	54½
Dito Dito	64	64½	64½
Dito Dito	83½	84	84½
Dito Obligatiën O. I . .	83½	83½	83½
Amortis. Syndic. . . .	8½		
Mandel-Mastchappij . .	4½	107	110
Aand. Rijn-Spoorweg . .			
Aand. Holl. S. M. . . .			
Obligatiën			
BELGIE, Obligatiën 1844 .			
Cert. bij de Belg. Bank. 2½			
Dito bij de Belg. Bank. 2½	43	44½	45½
Frankr. Obligatiën . . .	49½	51½	51½
Spaans. Obligatiën . . .	11½	12	12½
Dito Dito	12½	12½	12½
Dito Onbep. Stukken . .	11½	11½	11½
Dito	3	38	
Dito Binnent. 2400 P. .	80½	81½	81½
Coup. Ardous	8	8	8½
Passive			
Fransche Uingest. . . .			
Portr. telonden 5 pCt. nu 4	32½	32½	33
Dito Dito	31½	32	32½
Rest. bij Hope 1798 en 1816 3	101½	102	102½
Dito Dito 1828 en 1829 .	101½	101½	101½
Cert. bij d° 1831 en 1835 .	92		
Dito	91½	92½	93
Dito bij Hope	82	84½	
Dito bij Stieglitz en Co .	83	84½	
Dito bij id. 5de Serie . .	4		
Cert. te Hamburg	3		
Inscriptie in Assignat. 6	62		
Cert. van dito	62½	63	
Polsk. Aand. a fl. 500 . .	140		
Dito met lot. a 300 . . .			
Assur. Bank Actiën . . .			
Assur. Aand. met Lot. R. 50			
Assur. Metalek	5 pCt. 65	66½	68
Dito Nieuwe	2½	34½	35½
Dito Nieuwe	5	70½	72½
Wass. Bank bij Golf en Co			
Dito	4	57½	
Aand. met Loting fl. 500 .			
Nieuwe dito	250	203	
Napels, Cert. Lam. en Bouwer 5 pCt.			
Banque de London 1824 .	5		
Dito Leening 1843 . . .	5		
Dito 200			
Parijs, 11 Nov. 4½ u. gett.			
Amst. 5 pCt. nu	5	26½	27½
Amst. 5 pCt. nu	4	31	30½
New Grenada 6 pCt. nu .	1½		
Amst.			
Coup. Leening			
Amst.			

De Bank van Amsterdam was de stemming zeer gewild, en water tot het laatste koers gevraagd. Vreemde fondsen alle insgelijks aanmerkelijk hooger en bijzonder nieuwe Metall. welke circa 3 pCt. in koers zijn verbeterd.

Koers van het Guld. Ietsenag 2½ pCt. Prolongatiën 3 pCt. Disconto 2 pCt.

Wisselkoers.

2/m. Parijs 55½; Zigt Parijs 56½; 2/m. Londen 11,75; Zigt Londen 11,80; 2/m. Hamburg 34½; Zigt Hamburg 35½; 2/m. Lissabon 41; 3/m. Porto 41; 2/m. Petersburg 1,84.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 11 Nov. Belg. leen. 2½ pCt. 48½; 5 pCt. 96½; 1840, 5 pCt. 98; Spanje Afd. 5 pCt. 12; Binnent. 3 pCt. 31½; Coupons —; Roma. Leening 74½.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 12 Nov. Volgens brief van het Nieuwe Diep van den 11 dezer, is dien morgen op de Noorderhaaks gestrand en verbrijfeld, de Spaansch brik Guadeloupe, Kapt. D. Pantaleon Arena, van Havana naar . . . , vad het volk zijn twee man door de loodsbout N° 6, schipper C. Buys, met levensgevaar gered; van de lading zijn verscheiden kisten en balen aangedroven en gevischt, gemerkt H. M. C. en A. B. met een driehoek. Onze correspondent zoekt ons bijzondere melding te maken van het kloekmoedig gedrag van de manschappen van de loodsbout N° 6, die met gevaar van hun eigen leven, de twee man van het wrak gered hebben.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 11 Nov. Kapt. Luit. J. A. de Smit van den Broecke, Cycloop, Nederl. Oorl. Stoomschip, Helvoet. — A. P. Schoonhoven, de Visscherij, Londen. — W. J. de Jonge, Jonge Sippe, id. — J. Huijjes, Lord John Russell, (s.) id. — T. Calajen, Mag. net, (s.) id. — O. G. Bakker, Twee Gebroeders, id. — H. C. Upmeyer, Alberdina, Newcastle. — Gisteren nog: W. Cumming, Wave, Londen. — G. G. de Jonge, Sikkolima Hooies, Newcastle. — E. J. Nienhuis, Stad Enschede, Hull.

HELVOET, 11 Nov. J. G. Schröder, Willem, Batavia. — J. Klockgeter, Julius, Baltimore. De laatste l. van Brouwershaven, gesleept door de stoomboot Kinderdijk. — W. Smith, Batavijer, (s.) Londen. — W. Wintle, Earl of Auckland, (s.) id. — H. Mathew, Elisabeth, Shoreham. — J. Anderson, Branch, Grampemouth. — P. le Bouffellier, Sybil, Newcastle. — Th. Waters, Waters, Seaham. — G. Nichols, Sea Gull, (s.) Hull. — Gisteren nog: G. J. Lukje, Frankje Egberdina, Malaga.

UITGEZEILD:

HELVOET, 11 Nov. Kapt. Luit. J. A. de Smit van den Broecke, Cycloop, Ned. Oorl. Stoomschip, Texel.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM

BATAVIA, Henricus Cerardus, 338 b. Tabak, 75 st. Hout, Spengler en Comp; 122 kranj. Suiker, Kerkhoeven en Coutinho; 95 k. Indigo, Cramerus en Comp; 835 b. Koffij, 7 k. Gom, 455 b. Rijst, Ludeu en van Geuns, 207 p. Cassia, 17 k. Indigo, J. Brandt en Zoon; 375 z. Peper, A. en F. Haerten; 1 partij Rottingen, 51 k. Indigo, 2 k. Thee, 129 b. Koffij, 880 b. Rijst. Order.

NEW-YORK, Thue, Bordeaux Packet: 152 stukk. Musthout; J. Mastman; 10,800 Pijpstaven, Ubel en Silm; 135 v. Terpentijn, Lefort en Veerken; 7,200 Pijpstaven, P. en C. de Lange; 72 k. Marmerhout, 100 p. Duigen, 6 v. Harst, Order.

LISSABON, de Haer, Stewardina; 20 b. Comijn, 34 b. Cacao, 140 kranj. Hout; 125 m. Zout; A. C. B. Schuman, 23 f. Wijn, 100 b. Oorlofschieten; 1,652 m. Vliegen; Order.

ROTTERDAM

BATAVIA, Schröder, Willem; 603 kranj. Suiker, 551 b. Rijst, 55 b. Kanfer, 889 boss. Bindrottingen, A. van Hoboken en Zonen.

SAMARANG, Lupcke, Weltevreden; 10,560 pic. Koffij, 600 pic. Suiker, 350 pic. Tin, 115 pic. Rotting. N. H. M.

REVIER-VAART.

AMSTERDAM, 11 November in lading naar:

Keulen	H. J. Wilson, Colln N° 10.
"	J. Itschert, Frederica.
Manheim	J. Andres, Telemac.
Duisburg	H. Kamps, Vlijt en Hoop.
Strassburg	C. Windolf, Frankfort N° 14.
Mainz	F. Boumans, Jonge Pauline.
Frankfort en Coblenz	J. Itschert, Frankfort N° 2.
Ludwigsh. en Heilbron	O. Meyer, Vrouw Johanna.
Dusseldorf, Neus en	E. W. Jansen, Anna Wilhelmina.
Urdingen	
Wessel	A. Balk, Alma.
Hertogenbosch en	A. Verschure, Allen Hoopt. Sluit 16
Maastricht	November.
Maastricht	H. v. d. Wiele, Op Hoop van Zegen.
Venlo en Roermond	L. van Schijndel, de Najade van Steil.
Tiel	(Beurt L. de Rijk en Co.)
	T. den Hartog, de Vri Geertsma.

AMSTERDAM, 11 November vertrokken naar:

Manheim	C. Neff, Ocean.
Keulen	Joh. Brümmeijer, Aolus.

KEULEN, 11 November aangekomen:

Kapt. Wemmers	van Amsterdam met 2240 Ctn.
" Alen	" Rotterdam, 5347
" Schoken	" " 3802

KEULEN, 11 November in lading naar:

Amsterdam	Kapt. v. Loosen, Köln N° 9.
Rotterdam	Kögen, 19
Bijnhooge	ARNHEM 11 Nov. 1 el 61 daim.
	KEULEN 11 Nov. 1 el 25

PAUZE DER BEURZEN.

Gevraagd op Maandag 11 November in het O. Z. Leeren Logement.

1. Een Huis, Tuit en Erve, Pijnslengracht, N° 780; f 4500, f 50, H. C. Coers.
2. Een Huis, Achterhuis en Erve, Haanlemmerdijk, N° 54; f 2000, f 100, W. A. Zelders.
3. Een Huis, Tuit en Erve, Kerkstraat, N° 435; f 1400, f 50, P. Subiese.
4. Een dito, Keizersgracht, N° 4718; f 11050, f 2400, J. A. Jolles, Jr.
5. Een Huis, Achterhuis en Erve, O. Z. Voorburgwal, N° 1105; f 9800, f 800, J. Eeckhoff.

6. Een dito, Appelmarkt, N° 3930; f 5500, H. F. Straatman.
7. Een dito, Warmoesstraat, N° 304; f 2900, f 100, J. Feij.
8. Een, Achterhuis, Tuit en Erve, Bloemmarkt, N° 350; f 23900, f 100, Opgehouden.
9. Een Pakhuis en Erve, N. Z. Achterburgwal, N° 500; f 4500, f 100, Opgehouden.
10. Een Huis en Erve, Kloveniersburgwal, N° 3769; f 4420, f 50, A. de Roever, Dz.
11. Eene Warmoezierderij, Wopphuis, enz., Banne van St. terdijk, aan de Molenvatering, N° 368; f 2000, f 45, Opgehouden.
12. Een Huis, Achterhuis en Erve, O. Z. Achterburgwal, N° 1447; f 5250, f 200, J. Feije.
13. Een Huis en Erve, Weesperstraat, N° 4609; f 6970, f 600, H. J. van Ogtrop.
14. Een Huis, Achterhuis en Erve, Damrak, N° 1650; f 5000, H. F. Brugman.
15. Een dito, Amstelgracht, N° 4017; f 2175, f 450, J. Giepin.
16. Een dito, Kalkmarkt, N° 2889; f 2450, f 600, L. Kogel.
17. Een dito, Kerkstraat, N° 5585; f 2900, f 30, J. W. Meijer.
18. Een dito, Oostenburger Voorstraat, N° 1006; f 1350, f 150, J. F. Schutte.
19. Een dito, Tweede Boordwarstraat, N° 3297; f 925, f 50, A. B. van Cooth.
20. Een dito, Utrechtse Dwarstraat, N° 6297; f 1400, f 125, G. Moqle.
- N° 15 is niet geveld.

ADVERTENTIE.

(661) Getrouwd: N. F. DANKELMAN met A. E. M. VAN STRAATEN 12 November 1850.

(646) J. J. ARKESTEYN en ZOON, te 's Hertogenbosch, hebben uitgegeven:

MENSING, HET JUBILÉ van onzen H. Vader Gregorius XVI, Paus van Rome, in het Jubeljaar 1833, drie Homellen, voorgedragen in de R. G. Kerk te Beimel; een woord van onderwijs en opwekking. Kerkelijk Goedgekeurd. f 0.30.

BOSSUET, LEERREDE gehouden bij gelegenheid van het Jubeljaar. Kerkelijk Goedgekeurd. f 0.20.

BOURDALOUE, LEERREDE, gehouden bij gelegenheid van het Jubeljaar. Kerkelijk Goedgekeurd f 0.20.

ONDERRICHTING over de Afdelen, door den Zeer Eerwaardigen Pater KARL FRET DE NEUVILLE, Jesuit, met een aanhangsel door G. STOK, R. C. Pastoor. Kerkelijk Goedgekeurd. f 0.20.

ONDERWIJZING in de oefening van het dienen, door G. STOK, R. C. Pastoor. Kerkel. Goedgek. f 0.20.

HET BIECHTEN NOODZAKELIJK om in het Sacrament van Boetvaardigheid vergeving van zonden te bekomen, door G. STOK, R. C. Pastoor te Leydschendam. Kerkelijk Goedgekeurd. f 0.10.

ONDERWIJZING over de Biecht uit devotie, door C. STOK, R. C. Pastoor te Leydschendam. Kerkelijk Goedgekeurd. f 0.10.

OEFENING en GEBEDEN voor en na de H. Communie, door een R. C. Priester, aan zijne Gemeente als handleiding aanbevolen. Kerkel. Goedgek. f 0.7½.

Verkrijgbaar bij alle Boekhandelaren en in voorraad bij den heer J. S. DE HAAS te Amsterdam.

Ter perse om spoedig te verschijnen:

BEREIDING tot het waardig ontvangen der H. H. SACRAMENTEN, benevens ONDERWIJZEN en GEBEDEN, bij gelegenheid van het JUBILÉ.

Bij L. J. VAN DER WEE, Boekhandelaar te Helmond, zijn te bekomen:

P. F. HUNOLT'S, UITGELEZEN SERMONEN, 4 deelen, 8°. f 4.70.

LORiot SERMONS, sur les plus importantes matières de la morale chrétienne etc., 3gr. val. 8°. f 5.70.

COURS ELEMENTAIRE DE PHILOSOPHIE, par de R. J. V. de Deyn, 4 vol. f 3.80. Verder allerlei soorten van KERK. en GEWISTHOEKEN, GODGELEERDE en GESCHIEDKUNDE WERKEN, SCHRIJF. en POSTPAPIER, en verder KANTOOR- en SCHRIJFHOEFTEN.

De prijs der Belgische Uitgaven is even als in België de franc volgens de cours: (660)

In den loop van deze week zal bij den Bruck en Uitgever dezer Courant het licht zien een brochure, getiteld:

OPEN BRIEF.

Een Katholijk Nederlander

AAN ZIJNE LANDGENOOTEN.

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Druker en Uitgever.